

BAUSKAS NOVADA PAŠVALDĪBA
BAUSKAS BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRS

Reģ.Nr.4551902433, Kalna iela 14, Bauska, Bauskas nov., LV-3901
tālr. 63924006, e-pasts: bauska.bjc@bauskasnovads.lv, www.bauskasbjc.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Bauskā

IZGLĪTOJAMO DROŠĪBAS NOTEIKUMI

15.02.2024.

Nr. 4

*Izdoti saskaņā ar
Izglītības likuma 54. panta 2. punktu,
Ministru kabineta 2023. gada 22. augusta noteikumu Nr. 474
"Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe,
pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos" 15. punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Bauskas novada pašvaldības iestādes "Bauskas Bērnu un jauniešu centrs" (turpmāk- Bauskas BJC) drošības noteikumi (turpmāk- Noteikumi) nosaka:
 - 1.1. drošību telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību (1.pielikums);
 - 1.2. drošību telpās nodarbību laikā un starplaikos (2.pielikums);
 - 1.3. ugunsdrošību un elektrodrošību (3.pielikums);
 - 1.4. pirmās palīdzības sniegšanu (4.pielikums);
 - 1.5. drošību Bauskas BJC organizētajos un atbalstītajos pasākumos (5.pielikums);
 - 1.6. ceļu satiksmes drošību (6.pielikums);
 - 1.7. drošību uz ūdens un ledus (7.pielikums);
 - 1.8. personas higiēnu un darba higiēnu (8.pielikums);
 - 1.9. drošību attālināto mācību laikā (9.pielikums)
 - 1.10. rīcību situācijās, kuras iepriekš nevar paredzēt (piemēram ugunsgrēks, plūdi u.c.). (10.pielikums)
2. Noteikumu ievērošana visiem izglītojamajiem, darbiniekiem, izglītojamo vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem un citām personām, kad tās atrodas Bauskas BJC, ir obligāta.
3. Noteikumi ir pieejami Bauskas BJC tīmekļvietnē www.bauskasbjc.lv, kā arī pieejami pie interešu izglītības skolotājiem un izvietoti Bauskas BJC telpās, kur tas ir saistoši.
4. Izglītojamajiem un viņu vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem ir tiesības saņemt informāciju par mācību vides riska faktoriem, par preventīviem pasākumiem, lūgt palīdzību un skaidrojumu drošības jautājumu risināšanā, kā arī pienākums līdzdarboties ar Bauskas BJC, lai nodrošinātu bērna vislabāko interešu principa ievērošanu.
5. Izglītojamais ir atbildīgs par savu un citu personu drošību, veselību un dzīvību Bauskas BJC un tās organizētajos pasākumos.
6. Izglītojamajam ir pienākums ievērot Bauskas BJC direktora vai viņa pilnvarotās personas, skolotāja vai cita darbinieka norādījumus un rīkojumus, kas saistīti ar izglītojamo drošību un bērna vislabāko interešu principa ievērošanu.

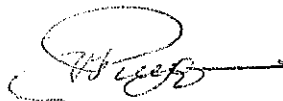
7. Izglītojamajam ir pienākums nekavējoties ziņot pedagogam vai citam darbiniekam par jebkuru situāciju, kas var apdraudēt viņa vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, tai skaitā par ugunsgrēku, spridzināšanas draudiem, vardarbību, nelaimes gadījumu vai saslīmušu cilvēku.
8. Ja izglītojamais ir cietis fiziskas vai emocionālas vardarbības rezultātā, viņam nekavējoties informēt interešu izglītības skolotāju, Bauskas BJC darbinieku, vecāku vai attiecīgos dienestus.
9. Par drošības noteikumu neievērošanu persona saucama pie atbildības:
 - 9.1. mutisks aizrādījums izglītojamajam, skaidrojoša saruna par drošības noteikumiem;
 - 9.2. individuālas pārrunas ar izglītojamo, skaidrojoša saruna par drošības noteikumiem;
 - 9.3. Bauskas BJC vadības pārrunas kopīgi ar iesaistīto skolotāju (darbinieku) un vecākiem par drošības pārkāpumu un par turpmāko rīcību vai iespējamo sadarbību;
 - 9.4. nodarbības vai pasākuma neturpināšanas ar konkrēto izglītojamo un rīcība atbilstoši normatīvo aktu prasībām par rīcību gadījumos, kad apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību;
 - 9.5. tūlītēja vecāku informēšana un uzaicināšana ierasties Bauskas BJC gadījumos, kad izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, atsakās pildīt un ievērot Bauskas BJC direktora vai viņa pilnvarotās personas, pedagoga, cita darbinieka norādījumus un rīkojumus, kas saistīti ar izglītojamo drošību un bērna vislabāko interešu principa ievērošanu;
 - 9.6. gadījumos, kad vecāki/likumiskie pārstāvji neievēro noteikumos noteikto un izglītības iestādes skaidroto bērna labāko interešu nodrošināšanai, pedagogs vai cits iestādes darbinieks sniedz ziņojumu Bauskas BJC vadībai. Bauskas BJC sazinās ar vecākiem un skaidro noteikumos noteikto, pēc nepieciešamības iesaista valsts vai pašvaldību iestāžu atbildīgās amatpersonas vai darbiniekus;
 - 9.7. gadījumos, kad ir aizdomas par pielietoto fizisko vai emocionālo vardarbību, administratīvi vai krimināli sodāmiem pārkāpumiem pret izglītojamo, Bauskas BJC nekavējoties ziņo tiesībsargājošām iestādēm un sazinās ar vecākiem.
10. Detalizētas drošības noteikumu prasības noteiktas šo noteikumu pielikumos.
11. Interešu izglītības skolotājs iepazīstina izglītojamo ar drošības noteikumiem:

Nr.p.k.		Instruktāžas veikšanas laiks, biežums	Interesu izglītības skolotāja, izglītojamā darbība
1.	Noteikumi par darba drošību, veicot praktiskos darbus, par drošību telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību, drošību telpās nodarbību laikā un starplaikos, pirmās palīdzības sniegšanu (1., 2., 4. pielikums)	Tiklīdz nokomplektējas grupa un izglītojamā iestāšanās gadījumā interešu izglītības grupā. Semestrī 1 reizi.	Interesu izglītības skolotājs instruē un pēc instruktāžas izglītojamais parakstās "Instruktāžas lapā izglītojamajiem".
2.	Noteikumi par ugunsdrošību, evakuācijas plānu (3.pielikums)	Tiklīdz nokomplektējas grupa un izglītojamā iestāšanās gadījumā interešu izglītības grupā. Semestrī 1 reizi.	Interesu izglītības skolotājs instruē un pēc instruktāžas izglītojamais parakstās "Instruktāžas lapā izglītojamajiem".
3.	Noteikumi par drošību citos izglītības iestādes organizētajos pasākumos (5., 6. pielikums)	Pirms katras plānotās aktivitātes.	Pasākuma organizators (direktora nozīmētā atbildīgā persona

			par pasākuma organizēšanu) veic nepieciešamo instruktāžu, pasākumu dalībnieki parakstās pasākumu veidlapās.
4.	Noteikumi par rīcību ekstremālās situācijās, par rīcību nestandarta situācijās, par ceļu satiksmes drošību, par drošību uz ledus, par drošību uz ūdens, par personas higiēnu un darba higiēnu, (6., 7., 8., 10.pielikums)	Vienu reizi gadā	Interesu izglītības skolotājs instruē un pēc instruktāžas izglītojamais parakstās "Instruktāžas lapā izglītojamajiem"
5.	Noteikumi par drošību attālināto mācību laikā (9.pielikums)	Pirms attālināto mācību sākuma	Interesu izglītības skolotājs instruē un pēc instruktāžas izglītojamais parakstās "Instruktāžas lapā izglītojamajiem"

11. Atzīt par spēku zaudējušiem Bauskas BJC 2020. gada 31. augusta iekšējos noteikumus Nr.1 „Izglītojamo drošības noteikumi”.
12. Ja šajos Noteikumos ir veikti grozījumi, tad interešu izglītības skolotājs izglītojamo iepazīstina ar tiem divu nedēļu laikā no to pieņemšanas brīža.
13. Drošības noteikumus un to grozījumus apstiprina Bauskas BJC direktors un Noteikumi stājas spēkā no to parakstīšanas brīža.

Direktore

V. Puķe

Drošība, veicot praktiskos darbus un drošība telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību

1. Drošība strādājot tehniskās jaunrades kabinetos (Elektrodarbnīca, Robotika, Lego, Tehniskā modelēšana, Trases automodelisms un Animācijas studija)
 - 1.1. Katram izglītojamajam jāatrodas savā nodarbībām paredzētajā vietā un jālieto attiecīgajām nodarbībām paredzētie darbarīki, materiāli un mēraparāti.
 - 1.2. Veicot praktiskos darbus, jākoncentrējas to veikšanai, nenovēršot uzmanību ar sarunām un citām blakus lietām. Nodarbību laikā jāpievērš uzmanība sava darba kvalitātei – darbu jāveic rūpīgi, nesteidzoties, ievērojot skolotāja norādījumus.
 - 1.3. Uzsākot darbu, jākonsultējas ar pedagogu par drošiem darba paņēmieniem un aizsardzības līdzekļiem.
 - 1.4. Uzmanīgi jārikojas ar elektroierīcēm: izņemot kontaktdakšu no kontaktligzdas, neraut aiz vada, bet ar vienu roku pieturēt kontaktligzdu un ar otru izvilkt kontaktdakšu; darbu beidzot, elektroierīces obligāti atvienot no elektriskā tīkla.
 - 1.5. Nodarbību telpā aizliegts lietot atklātu uguni, ienest telpā viegli uzliesmojošus šķidrumus, kā arī sērskociņus un šķiltavas.
 - 1.6. Aizliegts veikt darbu ar bojātiem instrumentiem. Pamanot bojājumu, pārtraukt darbu un ziņot skolotājam.
 - 1.7. Nodarbībām paredzētie mēraparāti jāizvieto tā, lai tie netraucētu regulēšanu, rādījumu nolasīšanu, jo to pārvietošana var radīt vadu atvienošanas (saskaršanos).
 - 1.8. Slēgumu atļauts pieslēgt strāvas avotam tikai pēc tam, kad skolotājs ir pārbaudījis tā pareizību un devis atļauju pieslēgumam.
 - 1.9. Izmaiņas slēgumā atļauts izdarīt pēc mērījuma rezultātu pārbaudes strāvas (sprieguma) atslēguma un ar skolotāja atļauju.
 - 1.10. Kategoriski aizliegts patvaļīgi ieslēgt (pārslēgt) jebkurus slēdžus vai automodelisma trasi.
 - 1.11. Veicot lodēšanas (montāžas) darbus, jāuzmanās no sakarsētām virsmām, izkusušas lodalvas. Lodvirsmu tīrīšanai skābes lietošana ir kategoriski aizliegta.
 - 1.12. Strādājot ar elektriskām sildierīcēm, jāizvairās no apdegumiem vai tuvumā esošo priekšmetu aizdegšanās.
 - 1.13. Nodarbībās ar akumulatoriem jāievēro, ka tajos esošais elektrolīts (skābes vai sārms) ir bīstams acīm, ādai, gļotādai, nav pieļaujama tā izlīšana uz galda, grīdas.
 - 1.14. Ja nodarbību gaitā jūtama gruzduma smaka, redzami dūmi, sakarst reostata vadi vai kāds no izglītojamajiem tiek pakļauts elektrosprīguma iedarbībai, nekavējoties jāatslēdz elektrosprīguma ķēde un jāpaziņo skolotājam.
 - 1.15. Ja ir noticis termisks (skābe, sārms) apdegums, cietusī ķermeņa vieta ilgstoši (15 minūtes) jāskalo tekošā vēsa ūdens strūklā.
 - 1.16. Ja ir notikusi aizdegšanās (gruzdēšana), tā dzēšama ar pulvera vai ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparātu.
 - 1.17. Urbju, vītņgriežu u.c. darba instrumentu uzstādīšanu vai to nomaiņu, izvēlētā darba apgriezīenu un padeves uzstādīšanu veikt, apstādinot darbaldus.
 - 1.18. Skaidu noņemšana no darba zonas atļauta tikai ar šim nolūkam paredzētiem palīg līdzekļiem, apstādinot darbaldus.
 - 1.19. Visām smagām detaļām, izņemot sevišķi smagās vai ar lieliem gabarītiem, kas iziet ārpus darbalds zonas, jābūt droši nostiprinātām (ar skrūvspīlēm, konduktoriem un citiem). Pieturēt tās ar rokām aizliegts!
 - 1.20. Samērot urbju (citu darba instrumentu) diametrus un apstrādājamo materiālu ar darbalds apgriezīeniem un padeves ātrumu.

- 1.21. Pēc nepieciešamības lietot aizsargbrilles un/vai respiratoru.
 - 1.22. Strādājot uz tecīlas, jāatrodas ārpus rotējošā diska vertikālās plaknes.
 - 1.23. Par jebkuru traumu, pat ja tā liekas nenozīmīga, informēt skolotāju.
 - 1.24. Beidzot nodarbības, sakārtot darba vietu, lietotie materiāli, darbarīki un mēraparatūra atbilstoši skolotāja norādījumiem, savākt atkritumus.
2. Drošības noteikumi dizaina un tehnoloģiju kabinetos (Pavediena tēlniecība, Modernā amatniecība, Tekstildizains un brīvā laika studija, Ādas priekšmetu izgatavošanas darbnīca, Rokdarbu studija "Kamolītis", Dari, darini, darbojies, Gleznošana)
 - 2.1. Uzsākot darbu, uzklaust skolotāja norādījumus par drošiem darba paņēmieniem, ja nepieciešams nodrošināt sevi ar darbam piemērotu apģērbu: priekšautu vai kreklu.
 - 2.2. Uzsākot darbu, savu darbavietu iekārtot tā, lai saudzīgi izturētos pret inventāru, strādājot ar līmi vai krāsu uz galda vienmēr noklāt makulatūru, strādājot ar īlenu, izmantot kartona paliktņi.
 - 2.3. Strādājot ar nazi vai caurumu sitamajiem instrumentiem, mācību telpā darbu veikt tikai tam speciāli paredzētajās un aprīkotajās vietās.
 - 2.4. Strādājot ar asiem vai smagiem instrumentiem - nazi, šķērēm, īlenu, adatu, metāla lineālu, āmuru u.c darbu veikt uzmanīgi, bez vajadzības nestaigāt ar asiem vai smagiem instrumentiem pa mācību telpu, nevērst tos pret citiem audzēkņiem, nebojāt inventāru.
 - 2.5. Nenovērst citu audzēkņu uzmanību, netraucēt viņus darbā ar instrumentiem un iekārtām.
 - 2.6. Saudzīgi izturēties pret mācību un darba materiāliem, ievērot skolotāja norādījumus par krāsu pareizu lietošanu un uzglabāšanu, otas izmantot atbilstoši pielietojumam (līmei vai krāsām), tās vienmēr pareizi izmazgāt, materiālus (ādu, kartonu, papīru, krāsas un palīgmateriālus) lietot ekonomiski un taupīgi.
 - 2.7. Uzmanīgi, tikai ar skolotāja atļauju, rīkoties ar sildierīcēm – elektrisko plītiņu, karsējamām štancēm, līmes pistoli, gludekli, 3D pildspalvu. Pirms darba uzsākšanas iepazīties ar 3D pildspalvu lietošanas paņēmieniem un tehnoloģiju. Bez vajadzības neaiztikt mācību telpā esošās elektroierīces un elektrības kontaktus. Par pamanītiem bojājumiem sildierīcēs vai citos instrumentos nekavējoties ziņot skolotājam.
 - 2.8. Lai izvairītos no dažādām traumām un negadījumiem, ieslēgtu gludekli neatstāt bez uzraudzības. Darbu beidzot, gludekli obligāti atvienot no elektriskā tīkla – gludekli nedrīkst atstāt neizslēgtu.
 - 2.9. Drošības noteikumi, strādājot ar gludekli:
 - 2.9.1. pievienojot gludekli elektrības tīklam, pārbaudīt, vai elektriskais vads un kontaktdakša nav bojāta;
 - 2.9.2. gludekli pievienot elektrības tīklam un atvienot no tā, turot kontaktdakšu sausās rokās;
 - 2.9.3. gludekli darba laikā likt uz gludekļa pēdas vai speciāla paliktņa;
 - 2.9.4. gludināšanas laikā jāuzmanās, lai gludekļa gludvirsmā neskartu elektrisko vadu;
 - 2.9.5. gludekli nedrīkst novietot viegli uzliesmojošu vielu vai materiālu tuvumā;
 - 2.9.6. pie elektrības pieslēgtu gludekli nedrīkst atstāt bez uzraudzības;
 - 2.9.7. pirms nepazīstama auduma gludināšanas uz neliela auduma atgriezuma jāpārbauda, cik karsts var būt gludeklis, vai nepaliek uz auduma traipi;
 - 2.9.8. izstrādājumu no kreisās puses gludināt bez gludināmās drānas, no labās – ar gludināmo drānu;
 - 2.9.9. izstrādājumu gludināt uz gludināmā dēļa;
 - 2.9.10. darbu beidzot, gludekli atvienot no elektrības tīkla.
 - 2.10. Drošības noteikumi šūšanā:
 - 2.10.1. šujmašīnu ieslēgt tikai ar skolotāja atļauju;

- 2.10.2. gaismai uz darba virsmas jākrīt no kreisās puses;
- 2.10.3. pirms šūšanas pārbaudīt šujmašīnas elektriskās auklas un kontaktdakšas tehnisko stāvokli;
- 2.10.4. pirms šūšanas sakārtot matus un aizpogāt apgērbi;
- 2.10.5. uz šujmašīnas darba virsmas nedrīkst atrasties lieki priekšmeti (adatas, krīts, diegu kušķi);
- 2.10.6. uz krēsla sēdēt taisni, un tam jābūt iepretim šujmašīnas adatai, abas kāju pēdas turēt uz grīdas;
- 2.10.7. šuvējai jāatrodas 10-15 cm attālumā no šujmašīnas korpusa;
- 2.10.8. aizliegts atspiesties uz šujmašīnas ar elkoņiem. Tikai roku delnas atrodas uz galda virsmas;
- 2.10.9. roku pirkstus nedrīkst turēt pārāk tuvu adatai;
- 2.10.10. pirms šūšanas pārbaudīt, vai audumā nav palikušas kniepadatas;
- 2.10.11. verot diegu adatā, nedrīkst turēt kājas uz paminām;
- 2.10.12. nedrīkst bāzt pirkstus zem adatas vadītāja un piedziņas ritenī;
- 2.10.13. labojot vai tīrot elektrisko šujmašīnu, to atvienot no elektrības tīkla;
- 2.10.14. strādājot ar skrūvgriezni, to turēt perpendikulāri skrūves galvai;
- 2.10.15. mainot adatu, adatas turētāju pacelt visaugstākajā stāvoklī;
- 2.10.16. aizliegts strauji nospiegt reostata pedāli;
- 2.10.17. pārtraucot vai beidzot darbu, elektriskās šujmašīnas kontaktdakšu izņemt no sienas kontaktligzdas un nokopt darba vietu;
- 2.10.18. šujot ar diegu, lietot uzpirkstēni;
- 2.10.19. adatas nedrīkst bāzt mutē;
- 2.10.20. adatas uzglabāt speciālā adatu trauciņā.

3. Drošības noteikumi darbā ar ģitāru:

- 3.1. Pirms nodarbības sākuma veikt roku un ģitāras dezinfekciju, nodarbības laikā ievērot drošības distanci.
- 3.2. Ģitāru vienmēr turēt novietotu ģitāras statīvā.
- 3.3. Skaņas aparatūru drīkst lietot tikai ar skolotāja atļauju un tikai viņa klātbūtnē.
- 3.4. Lietojot skaņas aparatūru ievērot drošību, pieslēdzot vai atslēdzot iekārtu no strāvas avota.
- 3.5. Uz skaņas aparatūras nenovietot priekšmetus ar šķidrumiem (ūdens pudeles, krūzes ar kafiju, tēju utt.).
- 3.6. Ja nodarbību laikā saplīst stīga un to ir nepieciešams nomainīt, lūgt skolotāja palīdzību vai darīt to pasniedzēja klātbūtnē, lai nomainot stīgu nesavainotu rokas vai acis.
- 3.7. Nekavējoties paziņot par pamanītu elektroierīces, kā arī cita rakstura kļūmēm, kas varētu ietekmēt darba drošību, vai apdraudēt cilvēka dzīvību.

4. Drošības noteikumi darbam ar datoru

- 4.1. Pirms darba uzsākšanas sakārtot savu darba vietu atbilstoši skolotāja prasībām.
- 4.2. Datorus drīkst ieslēgt tikai ar skolotāja atļauju, nedrīkst trokšņot un traucēt citiem izglītojamajiem. Rokām jābūt tīrām un sausām.
- 4.3. Izglītojamajam pēc datora ieslēgšanas pārbaudīt, vai tas darbojas, bojājuma gadījumā ziņot par to skolotājam.
- 4.4. Uz tastatūras paneļa nedrīkst atrasties nekādi priekšmeti, uz datorgalda drīkst atrasties tikai darbam nepieciešamie priekšmeti.
- 4.5. Darba laikā ievērot skolotāja norādījumus un bez nepieciešamības nedrīkst:
 - 4.5.1. spēlēt datorspēles;
 - 4.5.2. spaidīt tastatūras taustiņus;
 - 4.5.3. ar pirkstiem aiztikt monitoru;
 - 4.5.4. aiztikt datortehnikas ieslēgšanas un izslēgšanas pogas;

- 4.5.5. ievietot datorā ārējās atmiņas nesējus, ierīces, vadus .tml.
- 4.6. Darbs pie datora bez pārtraukuma nedrīkst būt ilgāks par 60 minūtēm. Ja acis ir nogurušas, pārtraukt darbu un ziņot skolotājam.
- 4.7. Strādājot ar datoru, ir jāatrodas vismaz 40 centimetri attālumā no monitora.
- 4.8. Kategoriski aizliegts uzstādīt savas programmas un izdarīt izmaiņas datora konfigurācijā, t.i. papildināt (kopējot, instalējot u.tml.) datora programmatūru; likvidēt (izdzēšot, atinstalējot u.tml.) esošo programmatūru; mainīt datorprogrammu iestādes; bez atļaujas izmantot vai bojāt citu lietotāju failus, mainīt to izkārtojumu; neatļauti kopēt un pārvietot programmnodrošinājumu, iekopēt datorā datnes, kas neattiecas uz mācību procesu; jebkādā veidā ietekmēt datortehnikas, datortīkla, serveru un tajos esošās informācijas drošību; jebkādiem nolūkiem iegūt vai mēģināt iegūt citu lietotāju konfidenciālo informāciju datorā; neatļauti kopēt un pārvietot programmnodrošinājumu, iekopēt datorā datnes, kas neattiecas uz mācību procesu;
- 4.9. Ja darba laikā kāda ierīce aizdomīgi karst, dzirksteļo vai kūp, tā nekavējoties atslēgt no elektriskā tīkla un ziņot skolotājam.
- 4.10. Darbu beidzot, datortehniku drīkst izslēgt tikai ar skolotāja atļauju un saskaņā ar ekspluatācijas prasībām.
5. Drošības noteikumi Labo garšu studijā
- 5.1. Sākot darbu virtuvē, apsiet tīru priekšautu.
- 5.2. Garus matus sasiet. Ap galvu apsiet lakatiņu vai uzlikt cepuri.
- 5.3. Rotaslietas noņemt.
- 5.4. Pirms darba mazgāt rokas ar ziepēm un noslaucīt tīrā dvielī, kas nav paredzēts citām vajadzībām.
- 5.5. Uzmanīgi rīkoties ar dakšīnām, nažiem u.c. asiem priekšmetiem.
- 5.6. Ja saplīst trauks, nekavējoties lauskas saslaucīt.
- 5.7. Lai neapdedzinātu pirkstus, vāku no karsta katla vai pannas ņemt ar speciālu lupatiņu vai cimdu.
- 5.8. Ja uz grīdas kaut kas izlijis, to uzreiz saslaucīt.
- 5.9. Ar elektriskajām virtuves ierīcēm darboties uzmanīgi. Kategoriski aizliegts lietot bojātas virtuves ierīces.
- 5.10. Ieslēdzot elektriskās virtuves ierīces, kontaktdakšu stabili iebīdīt kontaktligzdā līdz galam. Tikai pēc tam drīkst to ieslēgt.
- 5.11. Gatavojot ēdienus uz elektriskās plīts, lietot atbilstošus traukus.
- 5.12. Vispirms izslēgt elektriskās virtuves ierīces un tikai tad, kontaktligzdu pieturot ar roku, ņemt ārā kontaktdakšu. To nedrīkst raut aiz vada, jo tad var notikt īssavienojums.
- 5.13. Ūdeni elektriskajā tējkannā var liet tikai tad, kad tā ir atslēgta no elektriskā tīkla.
- 5.14. Ar slapjām vai mitrām rokām nedrīkst aizskart elektriskos vadus.
- 5.15. Elektrisko plīti tīrīt tikai atdzisušu, kurai elektriskā strāva ir atslēgta.
- 5.16. Gatavojot ēdienus, nedrīkst izmantot bojātus produktus, jo var saindēties.
- 5.17. Izmantojot svaigus produktus, tos ļoti rūpīgi nomazgāt un notīrīt.
- 5.18. Beidzot darbu, virtuvi uzkopt, traukus nomazgāt, noslaucīt, nolikt vietā.
- 5.19. Produktu uzglabāšanas vieta – ledusskapis.
- 5.20. Ievērot pareizu ēdienu gatavošanas kārtību, parocīgi novietot darbam paredzētos traukus un rīkus.
- 5.21. Saindēties var, ēdot pārtikas produktus, kuros savairojušies dažādi mikroorganismi. Parasti tie ir siltumā stāvējuši piena produkti, gaļa u.c. Pirmās saindēšanās pazīmes var rasties jau stundu pēc ēšanas. Ķermeņa temperatūra parasti nav paaugstināta. Ja ir aizdomas par saindēšanos, noteikti ziņot skolotājam.

- 5.22. Jāatceras, ka vienmēr ir nepieciešams rūpīgi iepazīties ar informāciju par derīguma termiņu un preču marķējumu, nedrīkst lietot produktus, kuriem beidzies derīguma termiņš.
6. Drošības noteikumi amatniecības kabinetos (Keramikas darbnīca, Mālošana, Stikla darbnīca)
- 6.1. Uzsākot darbu, konsultēties ar skolotāju par drošiem darba paņēmieniem un aizsardzības līdzekļiem, nodrošinot sev darbam piemērotu apģērbu: priekšautu, kreklu u.c.
- 6.2. Strādājot ar nazi būt uzmanīgam, koncentrēties darbam un nesteigties. Ievērot skolotāja norādījumus.
- 6.3. Darba instrumentus lietot tikai tiem paredzētiem nolūkiem. Uzmanīgi rīkoties ar asiem darbarīkiem, nedrīkst pavērst asās daļas ne pret sevi, ne arī citiem klātesošajiem.
- 6.4. Mālu veidot tikai uz tam paredzētām plāksnēm.
- 6.5. Apdedzināšanas krāsni nedrīkst ieslēgt vai izslēgt, bet atvērt drīkst tikai ar skolotāja atļauju un skolotāja klātbūtnē.
- 6.7. Veidot tik lielus keramikas darbus, lai var ielikt apdedzināšanas krāsnī.
- 6.8. Noteikumi strādājot ar podnieka virpu:
- 6.8.1. pirms darba ar virpu uzlikt priekšautu;
- 6.8.2. no virpas noņemt nevajadzīgus priekšmetus un tuvumā atstāt tikai darbam nepieciešamos materiālus un instrumentus;
- 6.8.3. pārbaudīt virpas rotējošā diska aizsarga stiprinājumu;
- 6.8.4. podnieka virpu drīkst ieslēgt un uz tās strādāt ar skolotāja atļauju un viņa klātbūtnē;
- 6.8.5. pārbaudīt virpu tukšgaitā, tās ieslēgšanas un izslēgšanas pogas darbību;
- 6.8.6. virpas kontaktdakšu iespraust rozetē drīkst tikai ar sausām rokām, kontaktdakšu nedrīkst raut aiz vada;
- 6.8.7. netuvināt galvu virpai;
- 6.8.8. neņemt un nepasniegt priekšmetus pāri strādājošai virpai;
- 6.8.9. neapturēt virpu, bremzējot ar roku rotējošu detaļu;
- 6.8.10. neatiet no virpas, to neizslēdzot;
- 6.8.11. pēc darba pabeigšanas pakāpeniski samazināt virpas ātrumu un tikai tad to izslēgt;
- 6.8.12. pēc darba pabeigšanas notīrīt darba instrumentus.
- 6.9. Par jebkuru traumu, pat ja tā liekas nenožīmīga, informēt skolotāju.
7. Drošības noteikumi deju zālēs (Deju kopa "Mēmelīte", Sporta dejas un ritmika, Laikmetīgā deja)
- 7.1. Deju nodarbībās izglītojamajiem pienākums ir respektēt un cienīt vienam otru, netraucēt citus dejuotājus un skolotājus nodarbību laikā, godprātīgi pildīt skolotāja norādījumus un patvaļīgi nepamest nodarbību vietu.
- 7.2. Uz deju nodarbībām ierasties tām piemērotos apavos un apģērbā, lai negūtu traumas paslīdot, pakļūpot vai aizķeroties.
- 7.3. Nodarbību vietā nedrīkst atrasties traucējoši priekšmeti.
- 7.4. Ja audzēknis kaitē ar savu uzvedību sev, citiem, apkārtējai videi un mācīšanās process ir traucēts, tiek ziņots vecākiem. Pedagogam ir tiesības liegt šim audzēknim piedalīties deju nodarbībā. Ar vecākiem veic pārrunas.

Drošība telpās nodarbību laikā un starplaikos

1. Izglītojamie Bauskas Bērnu un jauniešu centrā ierodas ne ātrāk kā 15 minūtes pirms nodarbību sākuma.
2. Nodarbību laikā koncentrēties darbam, ievērot disciplīnu un netraucēt darbu skolotājam un citiem izglītojamiem.
3. Uzturēt tīrību un kārtību interešu izglītības kabinetos un koplietošanas telpās.
4. Saudzīgi izturēties pret inventāru un mācību palīglīdzekļiem.
5. Par konstatētajiem bojājumiem mācību telpā, inventārā vai tehniskajos līdzekļos nekavējoties ziņot skolotājam.
6. Ja nodarbību laikā iegūta pat nenozīmīga trauma (nobražums, skabarga, griezums un tml.), informēt skolotāju.
7. Bez skolotāja atļaujas neatvērt logus, lai vēdinātu telpu. Ja logi ir atvērti, aizliegts sēdēt/stāvēt uz palodzēm, liekties ārā pa logu, mest ārā pa logiem papīrus un citus priekšmetus.
8. Pa mācību/koplietošanas telpām, pārvietojoties starp soliēm, ievērot piesardzību, neskriet un neveikt straujas kustības.
9. Būt īpaši uzmanīgiem, pārvietojoties pa kāpnēm turēties pie margām. Ejot pa gaiteni, uzmanīties no durvīm.
10. Praktisko nodarbību laikā:
 - 10.1. darbu sākt tikai pēc skolotāja uzdevuma noklausīšanās un instruktāžas darba aizsardzībā;
 - 10.2. izpildīt visus skolotāja norādījumus;
 - 10.3. neskaidrību, šaubu gadījumā par uzdotā uzdevuma drošu izpildi vērsties pie skolotāja.
11. Pēkšņas saslimšanas gadījumā vai gadījumos, kad ir slikta pašsajūta, un tas var izraisīt nelaimes gadījumu, informēt par to pedagogu un neuzsākt nodarbību.
12. Bauskas BJC kategoriski aizliegts smēķēt, lietot alkoholu, enerģijas dzērienus un citas apreibinošas vielas.

Ugunsdrošība un elektrodrošība

1. Bauskas BJC izglītojamo un personāla pienākumi ugunsdrošībā ir:
 - 1.1. apgūt un ievērot noteiktās ugunsdrošības prasības;
 - 1.2. uzturēt kārtībā savu darba (mācību) vietu;
 - 1.3. nepieļaut darbības, kas varētu izraisīt ugunsgrēku (smēķēt tam neparedzētās vietās, lietot atklātu uguni u.c. darbības);
 - 1.4. izmantot tikai tās elektroiekārtas, kuras ir paredzētas tiešo darba (mācību) pienākumu veikšanai un ir lietošanas kārtībā, ievērot to lietošanas noteikumus;
 - 1.5. mācēt pielietot esošos ugunsdzēsšanas līdzekļus un inventāru;
 - 1.6. izceļoties ugunsgrēkam, nekavējoties ziņot ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa tālr. 112;
 - 1.7. veikt visus iespējamus pasākumus cilvēku un materiālo vērtību evakuācijai, ugunsgrēka likvidēšanai.
2. Bauskas BJC telpu un tai pieguļošās teritorijas uzturēšana ugunsdrošā un elektrodrošā kārtībā paredz šādus aizliegumus:
 - 2.1. izmantot nestandarta sildierīces un citas elektroierīces;
 - 2.2. elektroietaisēs izmantot nestandarta drošinātājus un to kustošos ieliktnus, un citas nestandarta detaļas;
 - 2.3. atstāt bez uzraudzības ieslēgtas elektroiekārtas;
 - 2.4. ekspluatēt bojātu elektroiekārtu, izmantot vadus un kabelus ar bojātu izolāciju;
 - 2.5. aizkraut avārijas izejas, ceļus un pieejas ugunsdzēsšanas līdzekļiem;
 - 2.6. veikt izmaiņas telpu plānojumā un funkcionālajā izmantojumā, kas neatbilst ugunsdrošības prasībām;
 - 2.7. izmantot tehniskos stāvus (bēniņus un pagrabtelpas), kāpņu telpas un rezerves izejas materiālu un priekšmetu uzglabāšanai;
 - 2.8. izmantot apgaismes ierīces vai dekoratīvos priekšmetus ar atklātu uguni;
 - 2.9. ienest un uzglabāt, kā arī telpu uzkopšanai izmantot viegli uzliesmojošus šķidrumus un degošus šķidrumus;
 - 2.10. teritorijā aizliegts kurināt ugunscurus, dedzināt atkritumus, pārno zāli un veikt citas darbības ar atklātu uguni;
 - 2.11. kabinetos un iekštelpās aizliegts dedzināt brīnumsviecītes, vaska vai stearīna sveces bez skolotāju klātbūtnes. Aizliegts rotāt egli ar viegli uzliesmojošām rotaļlietām un vati. Papildus nosacījumi ugunsdrošībai izglītības iestādē saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumiem Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi”;
 - 2.12. izglītības iestādes telpās aizliegts glabāt uzliesmojošus šķidrumus, kā arī lietot atklātu uguni.
3. Strādāt ar ķīmiskām vielām, elektroierīcēm un sildierīcēm atļauts tikai skolotāja klātbūtnē un vadībā.
4. Skolotājam pēc nodarbībām apskatīt telpas un atvienot elektroierīces.

Pirmās palīdzības sniegšana

1. Rīcība situācijā, ja noticis nelaimes gadījums
 - 1.1. Ja noticis nelaimes gadījums ar izglītojamo, noskaidrot, kas noticis, novērtēt situāciju.
 - 1.2. Pamanīt un lūgt palīdzību, lai novērstu briesmas, kas apdraud gan pašu, gan cietušo (piemēram, nodzēst liesmas, atslēgt elektrību, apturēt asiņošanu).
 - 1.3. Mierināt cietušo, nepamest cietušo vienu, aizsūtīt uzticamu cilvēku pēc palīdzības.
 - 1.4. Rīkoties mierīgi un atbilstoši ievainojumam vai citam veselības traucējumam.
 - 1.5. Nepieciešamības gadījumā izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību (tālr. 113).
 - 1.6. Nekavējoties paziņot pedagogam vai citam pieaugušajam par nelaimes gadījumu.
2. Pirmā palīdzība asiņošanas gadījumos
 - 2.1. Sniegtot pirmo palīdzību ievēro šādus noteikumus:
 - 2.1.1. brūci nedrīkst mazgāt ar ūdeni vai ar jebkādiem ārstniecības līdzekļiem;
 - 2.1.2. apkaisīt ar pulveri un apziest ar ziedēm, jo tas traucē brūces sadzīšanai;
 - 2.1.3. nedrīkst no brūces noslaucīt smiltis, zemi un tml.;
 - 2.1.4. nedrīkst brūci notīrīt no sarecējušām asinīm, jo var sākties asiņošana.
 - 2.2. Asiņošanas gadījumos uzliek spiedošu pārsēju. Nedrīkst pie brūces pieskarties ar rokām, lai nepieļautu brūcē infekciju, neizņemot pašrocīgi svešķermeņi.
3. Pirmā palīdzība apdegumu gadījumā
 - 3.1. Nedrīkst ar rokām aizskart apdegušo vietu, kā arī apziest to ar ziedēm, eļļām, vazelinu vai citām vielām.
 - 3.2. Apdeguma vietu apsien ar sterilizētu materiālu. Pēc tam cietušo nogādā ārstniecības iestādē.
 - 3.3. Apdegumus, kas radušies stipru skābju iedarbībā, nekavējoties 10-15 minūtes rūpīgi mazgāt ar tekošu ūdens strūklu no krāna vai no ūdenstrauka.
 - 3.4. Apdeguma gadījumā dod dzert daudz silta ūdens.
4. Pirmā palīdzība apsaldējumu gadījumos
 - 4.1. Apsaldēto ķermeņa daļu var ieberzēt ar sausiem siltiem cimdiem.
 - 4.2. Telpās, apsaldēto ķermeņa daļu, var iegremdēt traukā ar ūdeni sasildītu līdz istabas temperatūrai. Pakāpeniski šo ūdeni papildina ar siltāku, paaugstinot ūdens temperatūru līdz 37 grādiem.
 - 4.3. Cietušajam dod dzert karstu tēju.
5. Pirmā palīdzība cietušajam no elektriskās strāvas
 - 5.1. Novērtēt situāciju, cenšoties pārtraukt strāvas iedarbību. To var izdarīt, atslēdzot elektrību, izslēdzot drošinātājus, motoru vai tml.
 - 5.2. Kad cietušais ir atvienots no saskarsmes no strāvas iedarbības, mēģināt ar viņu sazināties, izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību.
6. Saindēšanās ar gāzi
 - 6.1. Saindēšanās notiek ilgstoši ieelpojot gāzi.
 - 6.2. Cietušo nekavējoties nogādāt svaigā gaisā, novietot uz muguras, atpogāt apģērbu un izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību.
7. Pirmā palīdzība ģīboņa gadījumā

Ja cietušais ir ģīboņas stadijā (reibonis, slikta dūša, spiediens pakrūtē, gaisa trūkums, redzes aptumšošanās), viņu noguldīt un dod ostīt ožamajā spirtā samērcētu vates piciņu. Līdzīgi rīkoties arī gadījumos, ja cietušais ir pagārbis. Pēc atgūšanās dot dzert aukstu ūdeni.
8. Pirmā palīdzība lūzumam, izmežģījumu un sasitumu gadījumos
 - 8.1. Lūzumu un izmežģījumu gadījumos pirmās palīdzības galvenais uzdevums ir nodrošināt slimajai ķermeņa daļai ērtu un mierīgu stāvokli, to padarot nekustīgu.

- 8.2. Ja cietušajam ir tikai sasitums, bet nekas nav laužts vai izmežģīts, sasituma vietai pielikt aukstumu. Nepieciešamības gadījumā doties pie ārsta.
9. Saišu sastiepums
- 9.1. Pirmās pazīmes ir asas sāpes locītavā un uztūkums.
- 9.2. Uztūkušai vietai pieliek aukstu priekšmetu, stingri nosaitējot un nekustinot to.
10. Rīcība gadījumos, kad konstatēts būtisks veselības apdraudējums
- 10.1. Ja cietušais smok, stipri asiņo, konstatēti laužti kauli, sūdzas par stiprām sāpēm, atrodas bezsamaņā, guvis elektrotraumu vai plašus apdegumus, vai kā citādi ir aizdomas par nopietnām veselības problēmām, izglītojamajam veikt šādas darbības:
- 10.1.1. nekavējoties paziņot par faktu skolotājam, vai jebkuram citam pieaugušajam;
- 10.1.2. pārtraukt dzīvībai bīstamu faktoru iedarbību;
- 10.1.3. ja izglītojamais ir apmācīts pirmās palīdzības sniegšanā, iznest cietušo no bīstamās zonas (ja iespējams), norobežot negadījuma vietu;
- 10.1.4. pieaugušajam izsaukt neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (tāl. 113).
- 10.2. Ņemot vērā izglītojamo un pieaugušo zināšanu līmeni un iespējas konkrētajā gadījumā, negadījuma vietā veicama „ABC shēma”, kas ir neatliekamās rīcības plāns cietušā stāvokļa novērtēšanai, dzīvības glābšanai un uzturēšanai, pārbaudot un veicot šādas darbības:
- 10.2.1. samaņā esošam cilvēkam, kurš spēj orientēties laikā, telpā atbild uz jautājumiem, reaģē uz kairinājumu, atbrīvojot elpošanas ceļus - degunu, mutes dobumu, rīkli, balseni un elpvadu no svešķermeņiem;
- 10.2.2. bezsamaņā esošu cilvēku novietot uz muguras, nepieciešamības gadījumā iztīrīt mutes dobumu, lai novērstu elpceļu nosprostošanos ar mēli, pielietot dzīvību glābjošu satvērienu (vienas rokas plaukstu novietot uz pieres, otras rokas plaukstu novietot uz apakšžokļa, vienlaicīgi atgāž galvu un izceļ apakšžokli);
- 10.2.3. bezsamaņā esošam cilvēkam pārbaudīt vai viņš elpo, noliecoties pie cietušā, konstatēt, vai jūt gaisa plūsmu no elpceļiem uz sava vaiga);
- 10.2.4. ja cietušais ir bezsamaņā, bet elpo, tad, lai novērstu mēles aizkrišanu, cietušo novietot uz sāna;
- 10.2.5. ja cietušais ir bezsamaņā, bet neelpo arī pēc elpceļu atbrīvošanas, tad nekavējoties veikt mākslīgo elpināšanu. Pēc divām savām izelpām pārbaudīt pulsu uz miega artērijas. Un, ja tas ir sataustāms, tad elpināšanu turpināt 10-12 reizes minūtē, pēc katras minūtes pārbaudot pulsu;
- 10.2.6. ja pēc divām mākslīgām ieelpām uz miega artērijas nav pulsa, tiek veikta sirds masāža (ar vienas rokas rādītājpirkstu sameklēt vietu, kur savienojas ribu loki, uz krūšu kaula, virzienā uz ķermeņa augšdaļu novietot pirmās plaukstas pamatni, tai virsū novietot otru plaukstu, lai pirksti neskartos pie krūšu kurvja);
- 10.2.7. veicot sirds masāžu, tiek veikts ass plaukstas pamatnes spiediens, spēcīgs, īslaicīgs, lai krūšu kurvis tiktu saspiests 4-5 centimetri ar frekvenci 80 reizes minūtē;
- 10.2.8. Veicot sirds-plaušu atdzīvināšanu, ievērot šādu procedūru: pēc sirds masāžas 15 reizēm veikt 2 mākslīgās elpināšanas;
- 10.2.9. pēc katriem 4 elpināšanas un sirds masāžas cikliem kontrolēt pulsu uz miega artērijas;
- 10.2.10. ja pulsa nav, turpināt sirds-plaušu atdzīvināšanu;
- 10.2.11. ja pulss ir, kontrolēt elpošanu, ja nepieciešams turpināt tikai elpināšanu 10-12 reizes minūtē;
- 10.2.12. ja atjaunojas elpošana, cietušo novietot stabilā sānu guļā;
- 10.2.13. dzīvībai bīstamas asiņošanas gadījumā palīdzība cietušajam tiek sniegta guļus stāvoklī.

Drošība izglītības iestādes organizētajos pasākumos

1. Piecas darba dienas pirms pasākuma atbildīgajam skolotājam rakstiski saskaņot norisi vai dalību pasākumā ar direktoru. Informēt par aptuveno dalībnieku skaitu, tehnisko nodrošinājumu un pasākumā iesaistītajiem darbiniekiem un to veicamajiem pienākumiem, pārliecināties par telpu piemērotību attiecīgajam pasākumam, atbilstību ekspluatācijas un drošības prasībām:
2. Ārpus izglītības iestādes rīkotos pasākumos saskaņot ar vietējo pašvaldību, informēt pašvaldības policiju un Valsts policiju par pasākuma norises laiku un vietu, ja transportlīdzekļu kustība var apdraudēt izglītojamo dzīvību vai veselību.
3. Par ekskursiju un izbraukumu atbildīgā skolotāja pienākumi:
 - 3.1. divas nedēļas pirms došanās ekskursijā, izbraukumā vai pārgājienā iesniegt direktoram rakstisku informāciju, kurā norādīts pārgājiena vai ekskursijas mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas;
 - 3.2. ne vēlāk kā trīs dienas pirms došanās ekskursijā, izbraukumā vai pārgājienā informēt vecākus par pārgājiena, ekskursijas vai izbraukuma mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietu, saziņas iespējām un pirmās palīdzības sniegšanas iespējām;
 - 3.3. nodrošināt nelaiemes gadījumā cietušajam pirmās palīdzības sniegšanu notikuma vietā un, ja nepieciešams, izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību vai organizēt cietušā nogādāšanu ārstniecības iestādē;
 - 3.4. par nelaiemes gadījumu nekavējoties informēt direktoru un cietušā vecākus;
 - 3.5. bīstamā situācijā pārtraukt ekskursiju, izbraukumu vai pārgājienu un informēt direktoru.
4. Ārpus Bauskas BJC rīkotajos pasākumos par izglītojamā drošību rūpējas ar Bauskas BJC direktora rīkojumu noteiktā atbildīgā persona.
5. Izglītojamajam pasākumos ievērot sabiedrībā pieņemtās morāles, ētikas un uzvedības normas.
6. Pasākumu laikā izglītojamais ir atbildīgs par savu uzvedību uz ceļa, ievērojot ceļu satiksmes noteikumus.

Ceļu satiksmes drošība

1. Gājējiem jāpārvietojas pa ietvi, gājēju ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu, bet ja to nav - pa ceļa nomali. Ārpus apdzīvotām vietām gājējiem, kuri iet pa brauktuves malu vai ceļa nomali, jāpārvietojas pretim transportlīdzekļa braukšanas virzienam, bet personām, kuras brauc ar velosipēdu, mopēdu pa brauktuves malu vai ceļa nomali, jāpārvietojas citu transportlīdzekļu braukšanas virzienā.
2. Bērnu grupas atļauts vest tikai diennakts gaišajā laikā pa ietvēm, gājēju ceļiem vai gājēju un velosipēdu ceļiem, bet ja to nav - pa ceļa nomali transportlīdzekļu braukšanas virzienā kolonnā ne vairāk par diviem bērniem rindā. Kolonnas priekšā un aizmugurē tās kreisajā pusē jāatrodas pieaugušajiem, kas to pavada, ar sarkaniem karodziņiem.
3. Gājējiem brauktuve jāšķērso pa gājēju pārejām (pazemes vai virszemes), bet ja to nav - krustojumos pa ietvju vai ceļa nomalu iedomāto turpinājumu. Ja redzamības zonā gājēju pārejas vai krustojuma nav, brauktuvi atļauts šķērsot taisnā leņķī attiecībā pret brauktuves malu vietās, kur ceļš labi pārredzams uz abām pusēm.
4. Vietās, kur ceļu satiksme tiek regulēta, gājējiem jāvadās pēc satiksmes regulētāja vai gājēju luksafora signāliem, bet ja tādu nav - pēc transportlīdzekļu satiksmes regulēšanas luksafora signāliem. Citos gadījumos gājēji drīkst iziet uz brauktuves tikai pēc tam, kad ir novērtējuši attālumu līdz transportlīdzekļiem, kas tuvojas, kā arī novērtējuši to braukšanas ātrumu. Gājēji uz brauktuves nedrīkst kavēties vai bez vajadzības apstāties. Gājējiem, kuri nav paguvuši šķērsot brauktuvi, jāapstājas uz "drošības salīnās", bet ja tās nav, gājējiem atļauts pārliecinājušies, ka brauktuves šķērsošana nav bīstama un ka netiks traucēta transportlīdzekļu satiksme, apstāties vietā, kur transporta plūsmas sadalās pretējos virzienos. Gājēji drīkst turpināt šķērsot brauktuvi tikai pēc tam, kad ir pārliecinājušies, ka tas nav bīstami.
5. Gājējiem aizliegts šķērsot brauktuvi ārpus gājēju pārejas, ja ceļam ir sadalošā josla, vai vietās, kur uzstādīti nožogojumi gājējiem vai ceļu nožogojumi.
6. Ja tuvojas operatīvais transportlīdzeklis, gājējiem jāatturas šķērsot brauktuvi, bet gājējiem, kuri atrodas uz brauktuves, jādod ceļš minētajam transportlīdzeklim.
7. Gaidīt autobusu, trolejbusu, tramvaju vai taksometru atļauts tikai uz iekāpšanas laukumiem, bet ja to nav - uz ietves vai ceļa nomales.
8. Tramvaja pieturās, kur nav iekāpšanas laukumu, uziet uz brauktuves, lai iekāptu tramvajā, drīkst tikai tad, kad tramvajs pilnīgi apstājies. Pēc izkāpšanas no tramvaja gājējiem brauktuve jāatbrīvo.
9. Pasažieriem atļauts iekāpt transportlīdzeklī un izkāpt no tā tikai pēc tam, kad transportlīdzeklis pilnīgi apstājies. Tas jādara no ietves vai ceļa nomales puses. Ja no ietves vai ceļa nomales puses iekāpt bezsliežu transportlīdzeklī vai izkāpt no tā nav iespējams, to drīkst izdarīt no brauktuves puses – ar nosacījumu, ka tas nav bīstami un nerada traucējumus citu transportlīdzekļu braukšanai.
10. Pasažieriem, kuru sēdvietas aprīkotas ar drošības jostām, braukšanas laikā jābūt piesprādzētiem. Motociklu un mopēdu pasažieriem braukšanas laikā galvā jābūt aizsprādzētai aizsargķiverī.
11. Braukt ar velosipēdu pa brauktuvi vai ceļa malu atļauts personām, kas nav jaunākas par 10 gadiem, ar mopēdu – personām, kas nav jaunākas par 14 gadiem. Šajā gadījumā velosipēda vai mopēda vadītājam jābūt klāt velosipēda (mopēda) vai jebkura mehāniskā transportlīdzekļa vadītāja apliecībai.
12. Velosipēdam un mopēdam jābūt tehniskā kārtībā. Velosipēdam jābūt aprīkotam ar bremsēm, skaņas signālu un gaismas atstarotājiem: priekšpusē – baltu, aizmugurē –

- sarkanu, abos sānos (riteņu spieķos) – diviem oranžiem (dzelteniem). Mopēdam jābūt aprīkotam ar divām savstarpēji nesaistītām bremsēm, skaņas signālu un trokšņu slāpētāju.
13. Braucot ar mopēdu, jebkurā diennakts laikā priekšpusē jābūt iedegtam baltas vai dzeltenas tuvās gaismas lukturim, bet aizmugurē – sarkanas gaismas lukturim.
 14. Velosipēdu un mopēdu vadītājiem pa ceļu atļauts braukt vienā rindā iespējami tuvāk brauktuves malai. Netraucējot gājējiem, atļauts braukt pa ceļa nomali, bet velosipēdu vadītājiem – arī pa ietvi.
 15. Velosipēdu vai mopēdu vadītājiem aizliegts:
 - 15.1. braukt, neturot stūri;
 - 15.2. braukt, turoties pie cita braukšanas transportlīdzekļa;
 - 15.2. pārvadāt kravu, kas traucē vadīšanu vai apdraud citus ceļa satiksmes dalībniekus;
 - 15.3. vest ar velosipēdu pasažierus, izņemot bērnus vecumā līdz septiņiem gadiem, ja ir iekārtoti papildu sēdekļi un droši kāpšļi kāju atbalstam;
 - 15.4. vest uz motocikla aizmugurējā sēdekļa bērnus, kas nav sasnieguši 14 gadu vecumu.

Drošība uz ūdens un ledus

1. Peldvietas izvēle:
 - 1.1. ūdenskrātuve nedrīkst būt piesārņota ar ķīmikālijām, toksiskām un indīgām vielām;
 - 1.2. peldvietas krastam jābūt lēzenam (vēlams, lai dziļuma kritums uz 4 garuma metriem nepārsniedz 1 m); 1.3. peldvietas dibenam jābūt tīram. Nedrīkst būt stikli, konservu bundžas, lieli akmeņi, ūdenszāles, iedzītie pāļi un citi priekšmeti, saskaroties ar kuriem, var gūt traumu;
 - 1.4. upē straumes tecēšanas ātrumam jābūt mazam;
 - 1.5. par peldvietu nedrīkst izmantot vietu, kur ir pieslēgti vairāki ūdenstransporta līdzekļi.
2. Kas jāievēro pirms sākt peldēties:
 - 2.1. nedrīkst iet ūdenī, ja esi sakarsis vai sasvīdis, ir jānogaida 20 - 25 min. krastā, lai stabilizētos ķermeņa temperatūra;
 - 2.2. nedrīkst strauji mesties ūdenī. Ieiet vajag pakāpeniski, un pirms sākt peldēt, visam jāsaslapinās;
 - 2.3. vēlams, lai peldbiksēs būtu piesprausta drošības adata. Gadījumā, ja peldoties kājas vai rokas muskuļi savēlkrampis, ar drošības adatu jāiedur muskuļi;
 - 2.4. nedrīkst peldēties pēc ēšanas un lielas fiziskas slodzes (starplaikam jābūt 30-40 min.);
 - 2.5. nedrīkst peldēties, ja ir lieli viļņi.
3. Peldoties aizliegts:
 - 3.1. aizpeldēt aiz peldēties norādītās vietas;
 - 3.2. tuvoties garāmbraucošiem ūdenstransporta līdzekļiem;
 - 3.3. rāpties uz bojām un brīdinājuma zīmēm;
 - 3.4. lēkt ūdenī no ūdenstransporta līdzekļiem;
 - 3.5. lietot dažādus nepiemērotus ūdenstransporta līdzekļus;
 - 3.6. traucēt citiem brīvi peldēt;
 - 3.7. no krasta ienirt nezināmā vietā vai grūst citus ūdenī;
 - 3.8. ienirstot ilgi uzturēties zem ūdens.
4. Glābšanas līdzekļi, to lietošana:
 - 4.1. glābšanas riņķis;
 - 4.2. glābšanas veste;
 - 4.3. kārts;
 - 4.4. dēlis;
 - 4.5. virve ar galā piesietu peldošu priekšmetu; 10
 - 4.6. ar glābšanas riņķi vai vesti nedrīst lekt no liela augstuma ūdenī, jo var gūt kakla vai mugurkaula traumu.
5. Palīdzības sniegšana slīcējiem pirms ārsta izsaukšanas (skat. pielikumu Nr. 2).
6. Braukšana ar airu laivām (izņemot piepūšamās un saliekamās) ir atļauta, ja ir dokumenti par tehnisko apskati.
7. Noteikumi, kas jāievēro, braucot ar laivām:
 - 7.1. jābrauc ar ātrumu, lai novērstu sadursmes;
 - 7.2. braucot pa upēm, jāturas labajā pusē;
 - 7.3. jāpalaiž garām pa straumi ejošā laiva;
 - 7.4. ar motorlaivu drīkst braukt no 16 gadiem.
8. Aizliegts:
 - 8.1. braukt miglā, tumsā bez signāliem;
 - 8.2. apstāties zem tiltiem;
 - 8.3. stāvēt kājās, mainīties vietām, šūpot laivu, nirt no laivas;
 - 8.4. piesārņot ūdeni.
9. Atrodoties uz ledus:
 - 9.1. Grūti noteikt, kad ūdenskrātuvēs izveidojusies droša ledus sega, jo traucē sals un atkusnis.
 - 9.2. Bīstami iet uz ledus pavasarī.
 - 9.3. 25 % visu nelaimes gadījumu uz ūdens izraisa drošības noteikumu pārkāpšana uz ledus pavasarī
10. Vietas, kur ledus ir bīstams arī ziemā:
 - 10.1. kur ietek notekūdeņi;

- 10.2. kur ietek strauti un upes un iztek gruntsūdeņi;
- 10.3. meldrāju un ūdensaugu vietās;
- 10.4. kur ledus pārklāts ar biezu sniega kārtu;
- 10.5. kur tumši un gaiši plankumi sniega segā;
- 10.6. nenorobežotās ledus ieguves vietās un āliņģos.
11. Pārbaudīt ledus izturību var, sitot ar nūju 2 – 3x vienā vietā sev apkārt, ja tas nepļīst un ūdens neparādās, tad tas ir pietiekoši izturīgs.
12. Ledus izturība:
 - 12.1. 5 – 7 cm biezs ledus iztur viena cilvēka svaru;
 - 12.2. 12 – 15 cm biezs ledus iztur grupas svaru.
13. Izveidojot hokeja laukumu, ledus biežumam jābūt 25 cm, ūdens dziļumam šajā vietā – ne lielākam par 1 m.
14. Ja ledus ir ielūzis un tu atrodies āliņģī:
 - 14.1. nekādā gadījumā, cenšoties izkļūt no lūzuma, nedrīkst ķerties pie ledus šķautnēm vai sagulties uz tām;
 - 14.2. rokas jāizpleš sānis, jābalstās uz ledus un jāsauc pēc palīdzības;
 - 14.3. tad jāpagriežas uz muguras tā, lai galva vai pleci nedaudz atbalstītos uz ledus malu;
 - 14.4. palīdzības sniedzējs nedrīkst iet vai skriet pie lūzuma. Lūzuma vietai jātuvojas lišus;
 - 14.5. no 2 – 4 m attāluma jāpamet cietušajam glābšanas līdzekļi.
15. Pirmās palīdzības sniegšana cietušajam:
 - 15.1. pēc iespējas ātrāk nogādāt siltā vietā;
 - 15.2. ķermeni noberzt ar vilnas drānu un iegērbt sausās drēbēs (berzēšanas kustības izdarīt virzienā no galvas uz kājām);
 - 15.3. iedot karstu tēju.
16. Glābšanas līdzekļi un to lietošana:
 - 16.1. Aleksandrova virve (virve ar mezgliem);
 - 16.2. glābšanas dēlis;
 - 16.3. glābšanas kāpnes;
 - 16.4. glābšanas laivas uz sliecēm

Personas higiēna un darba higiēna

1. Sekot, lai apģērbs būtu tīrs un kārtīgs.
2. Sekot, lai līdzī būtu nepieciešamie personiskie higiēnas piederumi un tos lietot pēc nepieciešamības.
3. Klepojot un šķaudot, aizklāt degunu un muti ar vienreizlietojamo salveti, pēc lietošanas izmantoto salveti izmest un nomazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni. Ja nav pieejamas salvetes, šķaudot vai klepojot, cik iespējams, aizklāt muti un degunu nevis ar plaukstu, bet ar saliekta rokas elkoņa locītavasiekšējo virsmu.
4. Sekot, lai mati un nagi būtu sakopti.
5. Roku higiēnas ievērošanā būtiski ir mazgāt rokas, kad tas ir nepieciešams, sevišķi šādos gadījumos:
 - 5.1. pēc tualetes apmeklēšanas;
 - 5.2. pēc deguna šņaukšanas, klepošanas vai šķaudīšanas;
 - 5.3. pēc pieskaršanās dzīvniekiem, dzīvnieku barošanas vai to atkritumu savākšanas;
 - 5.4. pēc uzkopšanas darbiem un pieskaršanās atkritumiem;
 - 5.5. pēc sabiedrisko vietu apmeklēšanas;
 - 5.6. ierodoties izglītības iestādē vai mājās;
 - 5.7. pirms ēšanas un dzeršanas vai ēdiena pasniegšanas;
 - 5.8. pirms zāļu lietošanas, rīcības ar kontaktlēcām;
 - 5.9. kad rokas ir acīmredzami netīras;
 - 5.10. ja konkrētā situācijā rodas šaubas par roku tīrību.
6. Lai pareizi mazgātu rokas, veikt šādas darbības:
 - 6.1. pirms roku mazgāšanas pārliecināties, vai pie roku mazgātnes ir visi nepieciešamie piederumi roku mazgāšanai;
 - 6.2. saslapināt rokas un apakšdelmus zem tekošas ūdens strūkļas;
 - 6.3. pārklāt rokas ar ziepēm (ieteicams izmantot šķidrās ziepes no slēgta trauka, jo uz cieto ziepju virsmām un ziepju traukos var saglabāties dažādi mikroorganismi no iepriekšējiem lietotājiem);
 - 6.4. ziepes rokās saputot;
 - 6.5. vismaz 15 sekundes ieziepēt visas roku virsmas, jo katra mazgāšanas līdzekļa efektivitāte ir atkarīga no tā iedarbības laika;
 - 6.6. ieziepētas plaukstas berzt no visām pusēm, pirkstu starpas, pirkstu galus pretējās rokas delnās, abu plaukstu virspusi, abus īkšķus pretējās rokas delnās, kā arī iztīrīt nagus. Šajā laikā rokas netur zem ūdens strūkļas;
 - 6.7. vismaz 10 sekundes rokas skalot zem tekošas ūdens strūkļas;
 - 6.8. roku mazgāšanas laikā izvairīties no ūdens šļakstīšanās vai pieskaršanās izlietnei;
 - 6.9. rokas nosusināt ar tīru dvieli. Ārpus dzīvesvietas ieteicams izmantot vienreizlietojamus papīra dvielus. Koplietojamie auduma dvieli nav ieteicami.
 - 6.10. ar roku regulējamu ūdens krānu (maisītāju) aizgrieziet ar papīra dviela palīdzību. Uz ūdens krāna rokturiem var atrasties infekcijas slimību izraisītāji, jo tiem pieskaras arī pirms roku mazgāšanas;
 - 6.11. papīra dvieli mest atkritumu tvertnē, nepieskaroties papīrgrozam ar rokām.
7. Ja nav pieejams aprīkojums roku mazgāšanai, ir pārtraukta ūdens padeve vai nav pieejams dzeramā ūdens kritērijiem atbilstošs ūdens, roku dezinfekciju var veikt bez mazgāšanas, lietojot ātras iedarbības roku dezinfekcijas līdzekli. Roku dezinfekciju bez mazgāšanas vēlama tikai tad, ja rokas nav īpaši netīras.
8. Censties izvairīties no kontakta ar personām, kurām ir gripai līdzīgi simptomi vai uzturieties vairāk nekā 1 m attālumā.

9. Slimniekam neapmeklēt izglītības iestādi, palikt mājās un sazināties ar savu ģimenes ārstu.
10. Pārlicināties, vai apavi ir cieši aiztaisīti un tie netraucē pārvietošanos.
11. Bauskas BJC virsdrēbes atstāt norādītajā vietā.
11. Uzturēt kārtībā savas mantas un darba vietu.
13. Strādājot izmantot tikai skolotāja atļautos darba rīkus un mazgāšanas līdzekļus.
14. Pēc paveiktā darba inventāru nolikt tam paredzētajās vietās.

Drošība attālināto mācību laikā

1. Organizējot attālinātās mācības, izglītības iestādes interešu izglītības skolotājiem izvēlēties izglītojamo vecumam un attīstībai piemērotus mācību un metodiskos paņēmienus.
2. Attālināto mācību procesā skolotājiem un izglītojamajiem ievērot izglītības iestādes iekšējos normatīvajos aktos noteiktos drošības un kārtības noteikumus.
3. Atbilstoši izvēlētajai attālināto mācību organizācijas formai, vietai un izmantojamajiem līdzekļiem, mācību priekšmeta skolotājiem izglītojamajiem aktualizēt drošības un kārtības noteikumus:
 - 3.1. ja attālinātās mācības tiek īstenotas ar informācijas tehnoloģiju starpniecību, aktualizēt jautājumus, ka attiecas uz mācību vietas iekārtojumu, mācību un atpūtas režīma ievērošanu, veselībai drošu un samērīgu tehnoloģiju izmantošanu, izglītojamo psihoemocionālo veselību, drošību internetā, atkarību rašanās riskiem un tās profilaksi;
 - 3.2. ja attālinātās mācības notiek ārpus izglītības iestādes, tad aktualizēt jautājumus, kas saistīti ar ceļu satiksmes drošības noteikumiem, drošību ekskursijās, pārgājienos un pastaigās.
4. Attālināto mācību laikā par drošības un kārtības noteikumu ievērošanu ir atbildīgs izglītojamais un tā vecāki (likumiskie pārstāvji).
5. Saiziņu ar nepilngadīgā izglītojamā vecākiem (likumiskajiem pārstāvjiem) attālināto mācību laikā nodrošina skolotājs.

Rīcība situācijās, kuras iepriekš nevar paredzēt

1. Ja ugunsgrēks izcēlies nodarbības laikā, tad izglītojamiem stingri ievērot tā skolotāja norādījumus, kurš vada šo nodarbību, jo viņš organizē un atbild par izglītojamo evakuāciju atbilstoši Bauskas BJC evakuācijas shēmai.
2. Ja ugunsgrēks izcēlies nodarbību starplaikā un izglītojamie atrodas Bauskas BJC telpās, tad ir jādodas uz to telpu, kur notiks kārtējā nodarbība. Ja tas nav iespējams – tad jāiet uz tuvāko nodarbību telpu un jāpilda tā pedagoga norādījumi, kas tajā brīdī tur atrodas.
3. Iziet no skolas ēkas nepieciešams organizēti un ātri.
4. Ja izglītojamais ugunsgrēka sākšanās brīdī atrodas ārpus ēkas, kategoriski aizliegts iet ēkā.
5. Par ugunsgrēka izcelšanos Bauskas BJC paziņot ar ugunsgrēka trauksmes sirēnu vai mutiski.
6. Ugunsgrēka gadījumā zvanīt 112
7. Ja telpās jūtama gāzes smaka:
 - 7.1. Steidzīgi atvērt logus un durvis, lai gāze ātrāk izvēdinātos;
 - 7.2. Nekavējoties zvanīt gāzes avārijas dienestam 112;
 - 7.3. Ja telpā izplūdusi gāze, nedrīkst dedzināt uguni;
 - 7.4. Nedrīkst ieslēgt elektroierīces.
8. Rīcība plūdu gadījumā.
 - 8.1. No plūdiem var patverties ēkās;
 - 8.2. Ja ir paredzami plūdi, tad savākt iespējami daudz dzeramā ūdens, pārtikas un sērkokļus;
 - 8.3. Gulvieta iekārtot ēkā augstāk, pārcelties uz augstāku stāvu;
 - 8.4. Kamēr ir plūdu draudi, ēku, kurā ir patvēruma, nedrīkst pamest;
 - 8.5. Palikt ēkā līdz brīdim, kamēr nokrītas ūdenslīmenis vai ierodas glābēji.
9. Rīcība vardarbības gadījumā.
 - 9.1. Ja izglītojamais ir cietis fiziskas vai emocionālas vardarbības rezultātā, viņš nekavējoties informē interešu izglītības skolotāju, Bauskas BJC darbinieku, vecāku vai attiecīgos dienestus;
 - 9.2. Bērnu aizsardzības centra Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunis 116111 ir bezmaksas diennakts palīdzības dienests;
 - 9.3. Psiholoģisku palīdzību iespējams saņemt ne tikai zvanot, bet arī elektroniski, rakstot uzticibaspasts116111@bti.gov.lv.